

OB 80-LETNICI PROF. FRANCETA PLANINE

Spoštovani prof. Planina, tovarišice in tovariši.

Zbrali smo se, da za trenutek zaustavimo čas, se poglobimo v preteklost, da bi s skušnjo minulega bili lažje kos tegobam časa, ki ga živimo, predvsem pa, da veselo nazdravimo našemu čilemu osemdesetletniku, profesorju in humanistu, trdnemu Ločanu, Francetu Planini. Tu ste njegovi delovni tovariši — muzealci, ki že več kot 40 let trgate pozabi vse, na čemer stoji loška in slovenska bitnost; tu ste ugledni znanstveniki in producenti žlahtne umetnosti; tu ste partizani, ki ste pred 40 leti zagneti socialno, kulturno in politično preobražanje v našem prostoru, in tu smo več ali manj

slučajni sopotniki političnega trenutka, ki po svojih najboljših umskih in telesnih močeh tiščimo kolo zgodovine. Vsem nam pa je skupna ljubezen do našega mesta in njene neponovljive okolice, spoštovanje do vsega tistega, kar nosi v sebi in udejanja že nad pol stoletja naš slavljenec prof. Planina.

Povedati je treba, da je France Planina zelo produktiven delavec. Vrsta knjig in še več krajših in daljših prispevkov, raztresenih po različnih revijah, dokazuje, da je uporno udejanjal svoje veliko znanje in talent. Ta čas mi ne moremo biti strokovni razsodniki njegovega dela. Nam je naložena le prijetna dolžnost, da se zahvalimo profesorju za

Ob sprejemu na občini prejema jubilar iz rok predsednika darilo občinske skupščine
(Foto M. Pavlovec)

delo in skrb, ki ga posveča naši občini, katere častni občan je že 10 let.

Mnogo tistega, kar Planino odlikuje, manjka mnogim poklicnim in ljubiteljskim delavcem, ki v tem času bedijo nad kulturnim utripom v naši občini. Najprej je treba poudariti sicer staro spoznanje, da je čas najpravičnejši sodnik ter da na rešetu časa ostane vedno le tisto najzlahotnejše, kar je bilo ustvarjeno s trdim delom in talentom. Za profesorjem bo ostalo veliko. Bil je vzgojen za trdo delo, ima talent in še nekaj: zarana si je namreč izbral torišče svojega delovanja in mu do svoje visoke starosti ostal zvest. Tisti, ki bodo brskali po njegovem minulemu delu, se bodo čudili, kaj vse je storil npr. samo na segmentu muzealstva. Upravičeno se potem človek vpraša, kako preseči subjektivne slabosti, ki brez dvoma zavirajo materializacijo kulturne politike v naši občini, ki je bila vsaj zadnja leta gmotno dokaj podprta. Če smo s kvantitativno rastjo kulturnega dela lahko še zadovoljni, pa s kvaliteto ne moremo biti. Dejstvo je, da v zgodovinisju dr. Blaznika ni nihče nadomestil, novih, svežih moči Loški razgledi skoraj nimajo, pevski ansambli so komaj na povprečni ravni, edina svetla točka so slikarji, ki s svojim visokim talentom kot posamezniki zagotavljajo kontinuiteto Subica, Groharja, Ažbeta, Sedeja in drugih. Morda se kaže potresti s pepelom in priznati, da smo vsi skupaj premalo storili, da bi v senci velikih le bilo kaj pr odrastja. Manjkanje novega in svežega v kulturni sferi se nam že močno otepa.

Spoštovani, Izkoriščam to priložnost, da ponudim še naslednjo misel. Pred kratkim smo dobili nov moderen šolski center, ki nosi ime našega cenjenega rojaka akademika prof. Borisa Zihlerla. Skupaj z objekti, ki že služijo kulturni in izobraževalni dejavnosti, ter razpoložljivimi gostinskimi kapacitetami, so dani pogoji, da se Loka odpre za pomembnejše kulturne in druge prireditve. Mislim na možnosti stalnih glasbenih, likovnih in drugih aktivnosti ter na možnost, da Center usmerjenega izobraževanja postane seminarsko središče, zlasti med počitnicami. To zamisel že dlje časa ponujam. Če ste takega mnenja tudi vi, postanite agitatorji te ideje.

Tovarišice in tovariši, Čeprav smo dosegli že dokaj zgledno sodelovanje med združenim delom in kulturo v širšem pomenu besede, še sodim, da se je treba nadalje prizadevati za poglobljanje tega

odnosa. Posebno je to aktualno sedaj, ko bo z denarjem vsak dan težje. Ker ste tu tudi pisoči ljudje, ponujam v premislek naslednje. Sodim, da bi kazalo spraviti skupaj knjigo, ki bi večplastno in večjezično predstavila našo občino. Veliko je namreč občin in mest, ki imajo pokazati znatno manj kot mi, a se lahko pohvalijo s tako publikacijo, ki je dokument trajne vrednosti, hkrati pa prospekt za številne poslovne ljudi in turiste.

Ob tem, ko se klanjam delu današnjega slavljenca, kaže pribiti, da se je prof. Planina v življenju poglobljeno ukvarjal z mnogimi stvarmi. Nekaj te širine, tega kulturnega pluralizma, je nujno trajno vsaditi med loške kulturnike. Zato kaže ponovno razmisliti o zdajšnji in bodoči funkciji Muzeja; izraziteje je treba podpreti že dokaj razvejano dejavnost knjižnice Ivana Tavčarja; nadaljevati je treba z začetim delom Glasbene šole; v novih prostorih je treba ponovno oživiti gledališko dejavnost ter seveda storiti več, da bodo Kulturna skupnost, Zveza kulturnih organizacij in seveda Društvo umetnikov Škofje Loke, postali bolj kot doslej agens vsega kulturnega življenja v naši občini. Sodim, da so glavna ovira za živahnejši kulturni utrip — poleg večnih finančnih problemov seveda, poprečen okus, samozadostnost, komodnost in tudi nekaj nevoščljivosti pri ljudeh, ki delajo v kulturi. Res je, da se nekateri prizadevajo, da bi presegli obstoječe stanje, večina pa brezbržno tišči samozadovoljno glavo v pesek duhovne poprečnosti. Nujno je, da skozi dolgoročno naravnano, selektivno kadrovsko politiko najdemo ljudi, ki bodo sposobni novega zamaha.

Tov. prof. Planina, tovarišice in tovariši, Prijetno mi je, da ste se odzvali vabilu, da družno čestitamo našemu slavljencu in mu zaželimo še trdnega zdravja in plodnega ustvarjanja. Iskreno želim, da bi nas tudi to skromno srečanje povežalo za delo na nadaljnjem gospodarskem, kulturnem in političnem razcvetu našega mesta in občine v celoti. Cas, ki prihaja, bo trd, takšen, kot ste ga bili vajeni živeti Planina, Blaznik in drugi starejši tovariši, nam zelencem, otrokom Titove Jugoslavije, pa je bilo doslej prizaneseno. Zanesljivo pa vem, da prihodnost ne bo naša, če ne bomo znali med množico razpoložljivih poti, ki vodijo k cilju, to je svobodi in sreči za vse in vsakogar, izbrati času primerno pot ter nanjo trdno povezani v delu stopiti.

Spoštovani! Želim Vam, da bi čim več
vašega dela imelo trajno vrednost.

Tov. prof. Planina, v imenu Skupščine
občine, katere časten občan ste, v imenu
družbenopolitičnih organizacij naše ob-
čine ter seveda v svojem imenu, Vam

iskreno čestitamo in še enkrat vse, vse
najboljše.

Nagovor ob sprejemu 2. oktobra 1981

Predsednik
občinske skupščine
Viktor Žakelj